

Undervisning er kernen i ny museumsudstilling

Af Anna Eg Pedersen. Studentermedhjælper, Skoletjenesten. Stud. cand. public. i journalistik

På Arbejdermuseet tog den vanlige arbejdsgang en drejning, da et af Skoletjenestens undervisningsforløb blev grundlaget for en ny udstilling. I udstillingen "Uhørt Ungdom" er det elevernes læring, der er i fokus.

På Arbejdermuseet finder man i kælderens udstillingen "Uhørt Ungdom", der handler om unge og demokrati. Udstillingen er udsprunget af et valgfag, som Skoletjenesten introducerede på stedet som pilotprojekt i foråret.

Arbejdsgangen på museet er som regel, at Skoletjenestens undervisning tilpasses de forskellige udstillinger, men det er blevet vendt på hovedet i denne udstilling, forklarer Linda Nørgaard Andersen. Hun er ansat som undervisnings- og udviklingsansvarlig for Skoletjenesten på Arbejdermuseet, men har haft orlov fra sin stilling for at være udstillingsleder på "Uhørt Ungdom".

Det er første gang, man har taget et Skoletjeneste-projekt og lavet det til en hel udstilling. Skoletjenesten har fået lov til at definere udstillingen. Formidling, scenografi, udstillingsdesign – alt er bygget op ud fra de mål, vi har sat for, hvad vi gerne vil have, at eleverne skal lære i den her udstilling. Udstillingen skal både understøtte de konkrete læringsmål og styrke eleverne demokratiske dannelse, siger Linda Nørgaard Andersen.

Elever er omdrejningspunkt

De danske unge toppe i europæiske undersøgelser af demokratiske kompetencer, men deres demokratiske selvtillid følger ikke trop. Hele 48 procent af eleverne i de danske 8. klasser tror ikke, at der er nogen, der vil lytte til deres holdning. Paradokset mellem de unges kompetencer og selvtillid behandlede Arbejdermuseet i valgfaget "Unge Stemmer", som var en succes og derfor blev til en udstilling, fortæller Arbejdermuseets direktør Søren Bak-Jensen.

Der var så god respons på valgfaget, at vi lod det være udgangspunkt for en udstilling. Ikke kun emnemæssigt, men med henblik på at skabe et undervisningsmiljø. Det er et forsøg på hele tiden at afsøge, hvordan vi som museum kan komme endnu bedre i kontakt med børn og unge, og hvordan vi kan spille endnu bedre sammen med skolerne om at nå de mål, som undervisningsområdet har, og som i høj grad overlapper med kulturområdet, siger han.

Læring er individuel

Udstillingen er fordelt på fem forskellige rum, der har hvert sit udtryk. I et rum er der opstillet en lyttéboks, hvor eleverne i mørke hører andre unge fortælle om at føle sig uhørt. I et andet rum er væggene udsmykket med bannere pyntet med politiske budskaber – både fra besøgende i udstillingen og oprørsgrupper fra historien. Fællesnævneren for de forskellige rum er, at de skal understøtte elevernes læreprocesser.

tt
"Vi tror på, at vi lærer på forskellige måder, og at variation er afgørende for, at der kan ske læring. Derfor er hvert rum forskelligt. Det skal være sådan, at alle elever har et rum, hvor de føler, at der bliver talt til lige netop dem. Derudover har vi arbejdet med overraskelselementer, der udfordrer elevernes forforståelse om demokrati, prioriteret fysiske og visuelle formidlingsgreb frem for tekst og i det hele taget fokuseret på sanser og oplevelse. Alt sammen for at styrke læringen", siger Linda Nørgaard Andersen.

En anderledes arbejdsgang

Med eleverne som omdrejningspunkt er der blevet ændret på den sædvanlige arbejdsgang, der går forud for en museumsudstilling.

"Undervisningen kan godt blive tilbehør, der bliver udviklet til sidst, men her har undervisningen været det bærende element. Det vil for eksempel sige, at samlingsinspektøren er blevet bedt om at finde genstande, der understøtter læringspointerne og læringsmålene. Det er ikke genstandene, der er blevet fundet frem først. Vi har fået lov til at have fokus på, hvad vi vil have eleverne skal lære", fortæller udstillingslederen.

▲
Demokratiets DNA

En af de andre medarbejdere på holdet bag "Uhørt Ungdom" er Marianne Hartvig Nielsen, der er scenograf. Hun fortæller om samarbejdet:

"Det har været en anderledes og meget åben proces. Vi havde valgfaget som et udgangspunkt, og så har vi idégenereret ud fra det. Det har været sjovt at være med til at idéudvikle så tidligt i processen, da jeg normalt først inddrages senere", siger Marianne Hartvig Nielsen og fortsætter:

"Det, der især har været givende ved at arbejde så tæt sammen med Skoletjenesten, er det fokus, der er på formidling til børn og unge. Underviserne og Skoletjenesten har jo en enorm opmærksomhed på det. Sammen har vi kunne udvikle nye måder at fortælle på".

Mødet med målgruppen

For at ramme lige ned i målgruppen, der er elever fra 15 år, var der et stort fokus på brugerinddragelse. Holdet bag udstillingen har undervejs samarbejdet med elever, som er kommet med input til udstillingens design.

"Det er nyt, at vi har inddraget så mange brugergrupper. Et af grundelementerne for udstillingen var, at vi skulle have de unge på banen, så vi har haft rigtig mange unge med ind over til at idégenerere. De sprudler jo med alt muligt, og det var enormt inspirerende", siger Marianne Hartvig Nielsen.

Direktør Søren Bak-Jensen ser også brugerinddragelsen som en af de centrale gevinster for museet:

"Vi får mulighed for at have et forhold til vores publikum, der er mere dialogpræget. Det er ikke helt så ensidigt, som mange af vores andre traditionelle udstillinger er, hvor vi taler til publikum. Her får vi mulighed for at få noget igen, som vi kan reflektere over", siger han.

▲
Demokratiske kronjuveler

En udfordring at favne alle

I et af udstillingens rum har museumsteamet helt fravalgt at bruge de traditionelle genstandstekster, der beskriver, hvad gæsterne ser på. I stedet skal eleverne selv reflektere over genstandenes sammenhæng med demokrati. Det er godt for elevernes læreproces og nysgerrighed, men det kan godt udfordre de gæster, der kommer i udstillingen på egen hånd.

"Der er besøgende, der efterspørger genstandstekster i dette rum, men vi har truffet et helt bevidst valg, og det er en udstilling, der er udviklet med henblik på at skabe læreprocesser. Udstillingen har i løbet af dens første tre måneder haft mere end 1.300 elever til undervisning. Det er langt over vores sædvanlige besøgstal for særudstillinger, og det taler for, at det er lykket os at ramme ind i et emne og en form, der tiltaler skolerne", siger Linda Nørgaard Andersen.

Satser på børn og unge

På Arbejdermuseet stammer 28 procent af museets samlede besøgstal fra Skoletjenestens elever. Dermed er Skoletjenesten en stor aktør på museet, og derfor har direktøren valgt at lade læring rettet til børn og unge dominere en hel udstilling.

"Udstillingen har en meget klar målgruppe. Jeg synes, at vi på Arbejdermuseet har en unik mulighed for at komme i kontakt med børn og unge, fordi det er så tæt på deres egen hverdag og deres eget liv. Den mulighed ville vi gerne udnytte og forsøge at give netop denne målgruppe en god museumsoplevelse. Vi har en opgave som museum i at være dannende og medvirke til, at de generationer, der lige om lidt bestemmer det hele, er blevet udfordret på, hvordan de tænker om at skulle være en del af et fællesskab og være med til at forme et samfund", siger Søren Bak-Jensen.

"Uhørt Ungdom" kan opleves på Arbejdermuseet indtil 5/6.